

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอ หนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development : R&D) โดย ดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง
- ขั้นที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง
- ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร
- ขั้นที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร
- ขั้นที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยขั้นที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในโรงเรียน จำนวน 72 คน ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในระดับชั้น ม.5/3,5/4,5/5,5/6 บุคคลในชุมชนจำนวน 114 คน นักเรียนชั้น ม.5/3,5/4,5/5,5/6 จำนวน 114 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรตารางสำเร็จรูปของเคิร์ชชีและมอร์แกน (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544, หน้า 118-119) จากกลุ่มประชากร 300 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 คน

นำจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างมาคำนวณหาสัดส่วนในการเก็บข้อมูลได้ดังนี้
ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรในโรงเรียน จำนวน 72 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 41 คน
ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นม.5/3,5/4,5/5,5/6 บุคคลในชุมชนจำนวน 114 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 64 คน

นักเรียนชั้น ม.5/3,5/4,5/5,5/6 จำนวน 114 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 64 คน

ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ โดยนำบัญชีรายชื่อของหน่วยประชากรที่มีอยู่ แล้วไปสุ่มโดยมีวิธีการดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544, หน้า 107)

คำนวณหาช่วงของการสุ่ม โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ช่วงของการสุ่ม (k)} = \frac{\text{ขนาดของประชากร (N)}}{\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (n)}}$$

$$\text{ช่วงของการสุ่ม (k)} = \frac{300}{169} \approx 2$$

ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบชนิดวงกลม (circular systematic sampling) สามารถเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$R, R+k, R+2k, R+3k, \dots$$

R คือ หมายเลขเริ่มต้น

K คือ ช่วงของการสุ่ม

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิธีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อศึกษาความจำเป็นและพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิธีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยขั้นที่ 1 คือแบบสอบถามความคิดเห็น การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

1. แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชนของโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

2. แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

3. แบบสอบถามนักเรียนโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

แบบสอบถามแต่ละฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำตอบที่เลือกตอบจากรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยสอบถามข้อมูลในด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตร เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับโดยสร้างตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำมาเป็นข้อมูล ในการพัฒนาหลักสูตรโครงสร้าง ได้แก่ ข้อมูลเบื้องต้นในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรได้แก่ ด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคม ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยผู้ตอบแบบสอบถามมี 3 กลุ่ม

การสอบถามผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน จะสอบถามในด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคม ด้านเนื้อหาสาระ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

การสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในโรงเรียน จะสอบถามในด้านสภาพปัจจุบัน และปัญหาสังคม ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

การสอบถามนักเรียน จะสอบถามในด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคม ด้านเนื้อหา สาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการจัดอันดับความสำคัญความคิดเห็นด้านวัฒนธรรม และการ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีเป็นแบบคำถามเลือกตอบและให้จัดลำดับ ความสำคัญ จำนวน 2 ข้อ

การแปลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติร้อยละ ในการแปลผล

ตอนที่ 2 กำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าคะแนน	5	คะแนน
มาก	มีค่าคะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าคะแนน	3	คะแนน
น้อย	มีค่าคะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าคะแนน	1	คะแนน

โดยเปรียบเทียบตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า100)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	แปลความว่า	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	แปลความว่า	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	แปลความว่า	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	แปลความว่า	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	แปลความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าสถิติที่ใช้ในการแปลผล ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิเคราะห์ผลในแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for windows

ตอนที่ 3 กำหนดค่าระดับการเลือกในข้อที่ 1 ดังนี้

เลือกอันดับ	1	มีค่าคะแนน	5
เลือกอันดับ	2	มีค่าคะแนน	4
เลือกอันดับ	3	มีค่าคะแนน	3
เลือกอันดับ	4	มีค่าคะแนน	2

เลือกอันดับ	5	มีค่าคะแนน	1
กำหนดค่าระดับการเลือกในข้อที่ 2 ดังนี้			
เลือกอันดับ	1	มีค่าคะแนน	4
เลือกอันดับ	2	มีค่าคะแนน	3
เลือกอันดับ	3	มีค่าคะแนน	2
เลือกอันดับ	4	มีค่าคะแนน	1

วิธีการหาค่าระดับการเลือกแบบสอบถามตอนที่ 3 ดังนี้

ข้อที่ 1 กำหนดให้จัดอันดับความสำคัญ 5 ข้อ

- ข้อที่เลือกอันดับ 1 กำหนดให้มีค่าเป็น 5 คะแนน เลือกอันดับ 2 กำหนดให้มีค่าเป็น 4 คะแนน เลือกอันดับ 3 กำหนดมีค่าเป็น 3 คะแนนเรียงไปตามลำดับ
- รวมความถี่ของการเลือกแต่ละข้อแล้วคูณด้วยข้อคะแนนที่กำหนดไว้
- ข้อที่มีค่าคะแนนมากจะเป็นข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมาก
- นำค่าคะแนนของแต่ละข้อมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเพื่อจัดลำดับ

ความสำคัญเพื่อนำมาจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาและกำหนดเวลาเรียน

ข้อที่ 2 กำหนดให้จัดลำดับความสำคัญ 4 ข้อ

การคำนวณทำในกรณีเดียวกันกับการจัดลำดับความสำคัญในข้อที่ 1 แต่กำหนดค่าคะแนนเลือกอันดับ 1 เท่ากับ 4 คะแนน

นำประเด็นจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มากำหนดโครงสร้างของหลักสูตร
โครงสร้างตามลำดับความสำคัญจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
ค่าสถิติที่ใช้ในตอนี่ 3 ได้แก่ค่าการจัดอันดับความถี่

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นที่ 1 คือ แบบสอบถามความคิดเห็นการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม
วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัย
ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนต่อไปนี้

- ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
หลักสูตร เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามในการวิจัย
- ศึกษาการสร้างแบบสอบถาม โครงสร้างของแบบสอบถาม รูปแบบของคำถาม
ในแบบสอบถาม หลักในการสร้างแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และความครอบคลุมของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มคือ ผู้ปกครองนักเรียนบุคคลในชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน แล้วจึงนำมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 3 ท่าน และด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 2 ท่าน รวมทั้งหมด 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2537, หน้า 69)

6. คัดเลือกคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่สามารถวัดได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แต่ถ้าค่าดัชนี IOC ต่ำกว่า 0.50 จะตัดข้อคำถามนั้นออกไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้นแล้วจึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอข้อเสนอแนะในการปรับปรุงข้อคำถาม

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้ในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในชั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มดังนี้

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสอบถาม และแจกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 ขอหนังสือจากคณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทย ในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.2 นำบัญชีรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ของโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" ผู้ปกครองนักเรียนและบุคคลในชุมชนของโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" นักเรียนโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" มาเรียงลำดับ แล้วสุ่มเลขเริ่มต้นต่อจากนั้นคัดเลือกชื่อตามจำนวนช่วงที่คำนวณไว้แล้ว คือ 2 ไปจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มที่คำนวณได้ และครบจำนวนที่ต้องการ คือ 169 คน

1.3 แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดนัดหมายการเก็บแบบสอบถาม

2. การเก็บแบบสอบถาม ในขณะที่เก็บแบบสอบถามตรวจทานความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ฉบับที่ไม่สมบูรณ์นำกลับไปให้ทำซ้ำ

3. ติดตามแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืน เมื่อไม่ได้รับคืนแบบสอบถามในระยะเวลาที่เหมาะสม และแจกแบบสอบถามซ้ำเพื่อดำเนินการจัดเก็บ

การจัดกระทำข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนอีกครั้ง คัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์ตามเกณฑ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่

3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ และจากแบบสอบถามมา วิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในตอนที่ 1 และตอนที่ 2 จำนวนโดยใช้โปรแกรม SPSS for windows

ขั้นที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง

วิธีดำเนินการ

1. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ จากแบบสอบถามการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมาดำเนินการเพื่อพัฒนาโครงร่างหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรดังนี้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ คือแผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนเป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้จุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีส่วนประกอบของแผนตามหัวข้อของแผนการสอนครบถ้วนเพื่อมุ่งหวังให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียน

ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

- 2.1 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ นำมาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
- 2.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำเนื้อหาสาระมาจากหน่วยการเรียนรู้ โดยมีส่วนประกอบ และให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันดังนี้

ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้

ปฏิบัติการสอนวันที่

สาระการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเรียนรู้

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

สื่อและแหล่งเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้

การประเมินผล

- 2.4 วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาสาระ โดยเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การประเมินผลให้สอดคล้องกัน
- 2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจทาน
- 2.6 แก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์

- 2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
- 2.8 แก้ไขข้อบกพร่องที่พบ
- 2.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
- 2.10 แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้

3. นำโครงร่างหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีองค์ประกอบในข้อ 1 มาดำเนินการต่อไป

3.1 ตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องความครอบคลุมและความเป็นไปได้ จากความสัมพันธ์ สอดคล้อง ครอบคลุมในหัวข้อต่อไปนี้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและ แหล่งการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

3.2 นำหลักสูตรที่ร่างขึ้นให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์

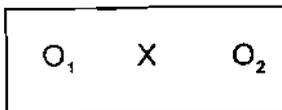
3.3 นำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาแก้ไข ปรับปรุงอีกครั้ง

3.4 นำหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน หลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การวัดและประเมินผล โดยหาค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3.5 นำหลักสูตรที่ตรวจสอบความสอดคล้องส่วนประกอบของหลักสูตร ความถูกต้องความครอบคลุม จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำให้ หลักสูตร มีความเหมาะสมเพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

นำหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอ หนองแค จังหวัดสระบุรี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling or judgment sampling)(พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544, หน้า103) การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 5/5 เป็นกลุ่มทดลองนั้น เนื่องจากนักเรียนห้องนี้มีความรู้ความสามารถของการเรียน คละกัน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลัง การทดลอง (one-group pretest-posttest design) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544, หน้า 138) มี รูปแบบดังนี้

- X หมายถึง การทดลองใช้หลักสูตร
 O_1 หมายถึง การวัดผลก่อนการทดลอง
 O_2 หมายถึง การวัดผลหลังการทดลอง

วิธีการดำเนินการ

ในการทดลองใช้หลักสูตรเพิ่มเติม วิชาไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ดำเนินการดังนี้

1. ขอบหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้หลักสูตรที่ร่างขึ้น

2. ผู้วิจัยนำหลักสูตรเพิ่มเติม วิชาไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และแผนการจัดการเรียนรู้ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน โดยใช้เวลาสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง จำนวน 10 สัปดาห์ และในการจัดทัศนศึกษาในวันเสาร์ 1 วัน รวมเวลาที่ใช้ในการทดลองในห้องเรียนทั้งหมด 20 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองเอง

3. ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนทดลองใช้หลักสูตร โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรเพิ่มเติม วิชาไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ตามระยะเวลาที่กำหนด ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

5. ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ หลังทดลองใช้หลักสูตรโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนในกลุ่มทดลอง

ขั้นที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สริกขีพญา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เพื่อให้เป็นหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ต่อไป มีวิธีดำเนินการดังนี้

วิธีดำเนินการ

ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรผู้วิจัยดำเนินการประเมิน 3 ขั้นตอน คือ ประเมินผลก่อนใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตร และประเมินผลหลังการใช้หลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สริกขีพญา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

1. การประเมินผลก่อนใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับประวัติวิถีชีวิตสังคมไทย วัฒนธรรมประเพณี เอกลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย เศรษฐกิจพอเพียง โดยการทดสอบก่อนเรียน

2. ประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 ในด้านความสนใจ ความกระตือรือร้น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน โดยการสังเกตที่เป็นระเบียบหรือเป็นทางการ (structured observation) (บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2536, หน้า 94) โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

3. ประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร โดยการวัดความรู้ความเข้าใจ ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 วัดความรู้ความเข้าใจหลังการใช้หลักสูตร โดยการสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติวิถีชีวิตสังคมไทย วัฒนธรรมประเพณี เอกลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย เศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ฉบับ ที่เป็นแบบทดสอบคู่ขนานกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วนำผลการทดสอบมาหาค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน นำแบบทดสอบที่ได้จากการประเมินก่อนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการใช้หลักสูตร โดยการทดสอบ t - test แบบ dependent (พิชิต ฤทธิจรรูญ, 2544, หน้า 307) การทดสอบ t - test โดยใช้โปรแกรม SPSS for window

3.2 ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ประเด็นการประเมินให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการ เช่น การทำแผ่นพับ ประเมินจากความคิดสร้างสรรค์ ความน่าสนใจของกิจกรรม คุณภาพของงาน โดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

4. สอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากนักเรียนที่เรียนหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยให้ผู้เรียนเขียนบรรยายความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน

5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณด้วยโปรแกรม SPSS for window และโดยการสังเคราะห์ข้อมูลตามรูปแบบของข้อมูล และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนหนองแค "สรกกิจพิทยา" ประกอบด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย การบรรยายความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนในขณะกำลังศึกษาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน โดยสังเกตการปฏิบัติตนในด้านความสนใจ ความกระตือรือร้น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน โดยการสังเกตที่เป็นระเบียบหรือเป็นทางการ (structured observation) (บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2536, หน้า 94)

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีไทย จำนวน 2 ฉบับโดยเป็นข้อสอบคู่ขนาน มี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อสอบปรนัยจำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นข้อสอบอัตนัยแบบบรรยายความ จำนวน 1 ข้อ เป็นแบบทดสอบเพื่อการประเมินความรู้ในเนื้อหาวิชาหรือทักษะต่างๆ จะครอบคลุมเนื้อหาในระดับกว้างและระดับทั่วไป และถือคะแนนรวมที่ได้จากแบบสอบเป็นตัวชี้ถึงระดับความสามารถที่วัดได้ (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2548, หน้า 21) โดยเนื้อหาสาระเป็นการสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติวิถีชีวิตสังคมไทย วัฒนธรรม ประเพณีเอกลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย เศรษฐกิจพอเพียง

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยโดยประเมินการจัดกิจกรรมแต่ละประเภทประเด็นการประเมินจะสอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการ เช่น การทำแผ่นพับ ประเมินจากความคิดสร้างสรรค์ ความน่าสนใจของกิจกรรม คุณภาพของงาน โดยใช้แบบประเมินเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกของผู้เรียนเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้ เนื้อหาสาระของวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมของผู้เรียนต่อกิจกรรมการเรียน การจัดกิจกรรมเรียนที่หลากหลาย สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ใน

การเรียนการสอน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงและ ผู้เรียนมีส่วนร่วม

การสร้างเครื่องมือ

1. การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

- 1.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นำมา กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการสังเกต
- 1.2 กำหนดประเด็นการสังเกต เกณฑ์และระดับค่าของพฤติกรรม โดยให้ระดับ ความสำคัญเท่ากันหรือน้อยกว่ากัน
- 1.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความสัมพันธ์สอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่สังเกต ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เกณฑ์ และระดับค่าของพฤติกรรม และแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 1.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้ว นำมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง
- 1.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่สังเกต ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เกณฑ์และ ระดับค่าของพฤติกรรม โดยพิจารณาไปพร้อมกับแผนการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตร
- 1.6 นำแบบสังเกตมาปรับแก้ไขตามคำแนะนำ ของผู้เชี่ยวชาญ แล้วมาใช้ใน กิจกรรมการเรียนการสอน

2. การสร้างแบบทดสอบ

- 2.1 ศึกษา วิเคราะห์ คำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อมากำหนดลักษณะคำถามและข้อคำถามในแบบทดสอบ
- 2.2 ศึกษาเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบจากเอกสารการวัดและการประเมินผล ต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการกำหนดประเด็นการสร้างแบบทดสอบคู่ขนาน ให้ครอบคลุม ความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดเพื่อนำมาใช้วัดความรู้ความเข้าใจ ก่อนและหลังการใช้หลักสูตร
- 2.3 สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ตั้งไว้ ข้อสอบมี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นทดสอบคู่ขนาน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก วัดจุดประสงค์และเนื้อหาเต็ม แต่เปลี่ยนแปลงโดยการสลับข้อและสลับตัวเลือก ตอนที่ 2 เป็นข้อสอบอัตนัยแบบบรรยายความ จำนวน 1 ข้อ โจทย์คล้ายคลึงกัน

2.4 นำแบบทดสอบที่เขียนไว้ในข้อ 2.3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักวิชา ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่ายเหมาะสมดีแล้วหรือไม่

2.5 นำข้อสอบที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์ตรวจสอบความสอดคล้องด้านเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (index of item objective congruence : IOC) และตรวจสอบความเป็นปรนัยของข้อสอบ

2.7 คัดเลือกคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่สามารถวัดได้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแต่ถ้าค่าดัชนี IOC ต่ำกว่า 0.50 จะตัดข้อคำถามนั้นออกไป หรือนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น แล้วจึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอข้อเสนอแนะในการปรับปรุงข้อคำถาม

2.8 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" ที่ไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบดังนี้

2.8.1 กำหนดคะแนนข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน (ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก)

2.8.2 เรียงกระดาษคำตอบจากผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดไปถึงผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุด

2.8.3 แบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 50% (เขาวดี วิบูลย์ศรี 2548, หน้า 152) ของผู้เข้าสอบทั้งหมดในแต่ละข้อ นับจำนวนคนทำถูกในกลุ่มสูง และจำนวนคนทำถูกในกลุ่มต่ำ

2.8.4 คำนวณหาค่าระดับความยาก (difficulty) และอำนาจจำแนก (discrimination) นำผลการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อโดยหาความยาก ค่าอำนาจจำแนก คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกไม่ต่ำกว่า .20 (บุญชม ศรีสะอาด, 3536, หน้า 80) ถ้าข้อสอบที่เข้าเกณฑ์มีเป็นจำนวนมากกว่าที่ต้องการก็ตัดข้อที่มีเนื้อหามากกว่าที่ต้องการออก และเป็นข้อที่มีอำนาจจำแนกต่ำสุดออกตามลำดับ

2.9 นำแบบทดสอบมาหาความเชื่อมั่นโดยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR - 20) (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2544, หน้า 247) การหาความเชื่อมั่นใช้โปรแกรม SPSS for window เป็นส่วนประกอบในการหาค่าความเชื่อมั่น

2.10 นำแบบทดสอบที่หาความเชื่อมั่นแล้ว ไปใช้ในกิจกรรมการทดลองใช้หลักสูตรเพิ่มเติม วิธีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน ในชั้นทดลองใช้หลักสูตรไปใช้ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 จำนวน 30 คน

3. การสร้างแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรมไทย

3.1 ศึกษา วิเคราะห์ คำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อมากำหนดคุณลักษณะในการปฏิบัติกิจกรรม

3.2 ศึกษาเกณฑ์ในการสร้างแบบประเมินจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.3 สร้างแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม ประเด็นการประเมินให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการ เช่น การทำแผ่นพับ ประเมินจากความคิดสร้างสรรค์ ความน่าสนใจของกิจกรรม คุณภาพของงาน และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ตั้งไว้ กำหนดเกณฑ์ระดับค่านำหนักคะแนนของประเด็นการประเมิน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน

3.4 นำแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสัมพันธ์สอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่สังเกต ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เกณฑ์และระดับค่าของพฤติกรรม และแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

3.5 นำแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงนำมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

3.6 นำแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่สังเกต ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เกณฑ์ และระดับค่าของพฤติกรรม โดยพิจารณาไปพร้อมกับแผนการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตร

3.7 นำแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม มาปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วมาใช้ในควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ศึกษา วิเคราะห์ คำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อมากำหนดข้อประเด็นในการสอบถามความพึงพอใจ

4.2 ศึกษาเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ตามประเด็นที่ต้องการสอบถาม ความพึงพอใจให้ครอบคลุมกับความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตร

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัย
ตรวจสอบความสัมพันธ์สอดคล้องกันกับความคาดหวังของหลักสูตร และแก้ไขตามคำแนะนำ
ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัย

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่าง แล้วจึงนำมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

4.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน
พิจารณาความสอดคล้องกันกับความคาดหวังของหลักสูตร โดยพิจารณาไปพร้อมกับแผนการ
จัดการเรียนรู้ในหลักสูตร

4.7 นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
แล้วมาใช้หลังจากจบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลักสูตรเพิ่มเติม วิชาไทย
กับเยาวชนไทยในปัจจุบัน เป็นแบบสอบถามแบบเขียนบรรยาย โดยให้นักเรียนเขียนบรรยาย
ความรู้สึกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผลโดยการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก
นักเรียนกลุ่มทดลองทั้งหมด

นำผลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
หลักสูตรวิชาไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน การปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์
วัฒนธรรม แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มาประเมินเพื่อตัดสิน
คุณภาพของหลักสูตร ซึ่งเป็นกระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่ามี
ประสิทธิภาพเพียงใด เมื่อนำไปใช้แล้วบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีอะไรที่ต้องแก้ไข
เพื่อนำผลที่ได้ มาใช้ในการตัดสินใจนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

นำผลที่ได้จากข้อมูลในขั้นตอนที่ 4 ได้แก่ ข้อมูลจากการประเมินผลระหว่างการใช้
หลักสูตร จากการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการใช้หลักสูตร จากการปฏิบัติ
กิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสังเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรตามประเด็นที่ได้จากการ
ประเมิน ดังนี้

1. นำผลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียน มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามผลที่ได้
จากการสังเกต โดยนำมาปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้กิจกรรมที่น่าสนใจ ปรับ
สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ให้ตรงกับสาระการเรียนรู้และความสนใจของนักเรียน

2. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินการทดสอบความรู้ความเข้าใจมาปรับกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

3. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินปฏิบัติการกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มาสังเคราะห์ผลที่ได้ นักเรียนมีการสร้างองค์ความรู้ในการเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยมากขึ้นเพียงใด และนำข้อมูลที่ได้มาปรับกิจกรรม ระยะเวลาในการสอน

4. นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มาปรับกิจกรรมการเรียน ตามประเด็นที่ได้จากการสอบถามและข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม (index of item objective congruence : IOC) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2537, หน้า 69) โดยผู้ประเมินมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+ 1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
$\sum R$	หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. ค่าร้อยละ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545, หน้า 261)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ที่ต้องการเปรียบเทียบ}}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \times 100$$

3. ค่าเฉลี่ย (mean) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545, หน้า 267)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.)(กานดา พูนลาภ
ทวี, 2530, หน้า 70)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

5. การคำนวณหาค่าระดับความยาก (บุญชม ศรีสะอาด, 2536, หน้า 81)

$$p = \frac{R}{n}$$

p แทน ค่าความยาก

R แทน จำนวนคนที่ตอบถูกทั้งหมด (ผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูง + ผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ)

n แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

p มีค่าตั้งแต่ .00 ถึง 1.00 p ที่มีค่าเหมาะสมอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80

6. การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (บุญชม ศรีสะอาด, 2536, หน้า 81)

$$r = \frac{R_u - R_l}{f}$$

r แทน ค่าอำนาจจำแนก

R_u แทน จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_l แทน จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

f แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

7. การหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2544, หน้า 247)

สูตร KR-20

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

r_{tt} แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อคำถาม

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกแต่ละข้อ
q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดแต่ละข้อ ($q = 1-p$)

8. การหาค่า t – test แบบ dependent (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2544, หน้า 307)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}, df = n-1$$

D	แทน	ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
N	แทน	จำนวนคู่ของตัวอย่าง

คำนวณค่า t – test โดยใช้โปรแกรม SPSS for window

การวิเคราะห์ข้อสอบอัตนัย

9. ค่าความง่าย (P_E) คำนวณจากสูตรของ D.R Whitney and D.L Sabers ดังนี้
(ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 199 - 200)

$$P_E = \frac{S_u + S_L - (2NX_{min})}{2N(X_{max} - X_{min})}$$

P_E = ค่าความง่าย

S_u = ผลรวมของคะแนนกลุ่มเก่ง

S_L = ผลรวมของคะแนนกลุ่มอ่อน

N = จำนวนผู้เข้าสอบของกลุ่มเก่งหรือกลุ่มอ่อน

X_{max} = คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด

X_{min} = คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

10. ค่าอำนาจจำแนก (D) คำนวณจากสูตรของ D.R Whitney and D.L Sabers ดังนี้
(ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 201)

$$D = \frac{S_u + S_L}{N (X_{\max} - X_{\min})}$$

D = ค่าอำนาจจำแนก

S_u = ผลรวมของคะแนนกลุ่มเก่ง

S_L = ผลรวมของคะแนนกลุ่มอ่อน

N = จำนวนผู้เข้าสอบของกลุ่มเก่งหรือกลุ่มอ่อน

$X_{\max}$ = คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด

$X_{\min}$ = คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

ตารางสรุปขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

ตาราง 3 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยาศาสตร์" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ขั้นตอน	วิธีการ	ผลที่เกิด	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล
ขั้นที่ 1			
การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตร โครงร่าง	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ศึกษาแนวทางการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาแบบ อิงมาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ศึกษาเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตร จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในโรงเรียน - ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน - นักเรียน 	<p>ได้ข้อมูลพื้นฐาน ปัจจัยที่ เกี่ยวข้องในการพัฒนา หลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับ เยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่ม สาระสังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ของ โรงเรียนหนองแค "สรกิจ พิทยาศาสตร์"</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบสอบถาม - การวิเคราะห์ เนื้อหา - การสังเคราะห์ เนื้อหา - คำร้อยละ - ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) - ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) - ค่าความถี่ - ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
ขั้นที่ 2			
การพัฒนา หลักสูตร โครงร่าง	นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการ วิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและจาก แบบสอบถามมาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์	<p>ได้หลักสูตรโครงร่างที่มี องค์ประกอบดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย - โครงสร้างของหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์ เนื้อหา

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	ผลที่เกิด	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล
	<p>เป็นหลักสูตรโครงร่าง</p> <p>- จัดทำรายละเอียดของหลักสูตรโครงร่าง</p> <p>- ตรวจสอบโครงร่างของหลักสูตร โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ผู้เชี่ยวชาญ</p>	<p>- คำอธิบายรายวิชา</p> <p>- หน่วยการเรียนรู้</p> <p>- แผนการจัดการเรียนรู้</p> <p>- สื่อและแหล่งการเรียนรู้</p> <p>- การวัดผลประเมินผล</p> <p>ได้หลักสูตรโครงร่างที่พร้อมจะนำไปทดลองใช้ พร้อมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้</p> <p>แบบทดสอบ แบบสอบถาม</p>	<p>- การสังเคราะห์เนื้อหา</p> <p>- แบบประเมินหลักสูตรโครงร่าง</p> <p>- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)</p>
ขั้นที่ 3	<p>การทดลองใช้หลักสูตร</p> <p>นำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง</p>	<p>ได้ทราบคุณภาพของหลักสูตร ปัญหา ข้อบกพร่อง เพื่อปรับปรุงหลักสูตร</p>	<p>- หลักสูตร</p> <p>- เอกสารประกอบหลักสูตร</p>
ขั้นที่ 4	<p>การประเมินผลหลักสูตร</p> <p>- ประเมินผลก่อนใช้หลักสูตร โดยการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนใช้หลักสูตร</p> <p>- ประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตรโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน</p> <p>- ประเมินผลหลังการใช้หลักสูตรโดยการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังใช้หลักสูตร</p> <p>- ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรมไทย</p>	<p>ได้ทราบข้อมูลข้อบกพร่องและคุณภาพของหลักสูตร โดยการนำผลการประเมินมายืนยันคุณภาพของหลักสูตร หรือเพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพที่เหมาะสมจะนำไปใช้ต่อไป</p>	<p>- แบบทดสอบ</p> <p>- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน</p> <p>- แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรมไทย</p>

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	ผลที่เกิด	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล
	- สอบถามพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการบรรยายแบบพรรณนาความ		- การบรรยาย ความรู้สึกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - ค่า IOC - ความยาก (p_e , P_e) - ค่าอำนาจจำแนก ($r.D$) - หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR 20 - t - test แบบ Dependent - ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) - การสังเคราะห์เนื้อหา
ขั้นที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร	นำผลที่ได้จากข้อมูลในขั้นตอนที่ 4 ได้แก่ ข้อมูลจากการประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร จากการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการใช้หลักสูตร จากการศึกษาปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	- ได้หลักสูตรฉบับสมบูรณ์	- การสังเคราะห์เนื้อหา

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	ผลที่เกิด	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล
	นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมด มาสังเคราะห์และปรับปรุง หลักสูตรตามประเด็นที่ได้จาก การประเมิน		